

ÖLÜMÜN AĞZI

Mehmet MAKAR

Öğrenci Üye

İRFAN YALÇIN
Ölümün Ağzı

Ölümün Ağzı ikinci Dünya Savaşı sırasında Zonguldak'ta yaşanmış ve Zonguldak halkının tabiri ile "Karabasan" yıllarına tutulan bir ayna niteliği taşıyan olayları anlatmaktadır. O dönem Zonguldak ve çevresinde yaşayan erkek köylüler "İşçi Mükellefiyeti" adı altında zorla jandarma dipçığı ile madenlerde çalıştırılmışlardır. Ya-

zar bu olayı, gelişmemişte olsa Türkiye burjuvazisinin köylü sınıfını sömürmesinin bir örneği olarak görmektedir. Mükellefiyet yasası şöyle ifade edilmiştir;

"3.4.1944 tarih ve 4648 sayılı kanunla ücretli işçi mükellefiyetine tabi olan kişileri, işyerlerine sevk için zabıta kuvveti kullanılabilir. Sevk sırasında kaçanların yakalanıp yeniden sevkleri için yapılan giderler, bunları çalıştıracak kurum tarafından ödenmekle birlikte, ilgili kurum, bu giderleri işçilerin giderlerinden taksitle kesebilecektir."

Yazar bu dönem yaşananları belgesel niteliğinde anlatarak değil de, o dönem yaşayan bir ailenin hayatı, yaşadıkları başına gelen olaylar üzerinden anlatmaya tarihe bu hikâye üzerinden ışık tutmaya çalışmıştır. Hikaye de ki aile bir karı-koca çift iki erkek çocuk bir gelin birde büyük babadan oluşmaktadır. İkinci dünya savaşı başlamış

enerji sektöründe yaşanan dar boğaz sonucu Zonguldak kömürlerinin değeri on kat artmıştır. Artık yapacak tek şey kalmıştır ve eli kazma tutan herkes ocağa inerek daha fazla üretim yapmak için kömürde çalışacaktır. Hikâye baba ve iki oğlun zorla ocağa getirilmesiyle başlar ve ilerleyen süreçte çocukların ocaktan kaçmaları bu yüzde askerlerin aileye yaptığı zorbalıklarla devam edip sona doğru bir ailenin nasıl parçalanıp yok olmaya yöneldiğini anlatmaktadır.

Zonguldaklı olan ve yaşamını lise sonuna kadar Zonguldak'ta geçiren İrfan YALÇIN kitabı yazmayı düşündüğü sıralarda konuştuğu ve bu dönemi yaşayan bir madenci o günleri şöyle anlatmıştır;

"Yük taşıyan bir hayvan huysuzlanıp gitmezse, sahibi döver onu. Ama ne kadar döverse dövsün, hayvanı yaralamak, sakat bırakmak, öldürmek gelmez içinden. İşte böyle sakınmalardan bile uzaktık 'Mükellefiyet'te biz. Bir hayvan, bir eşya kadar bile değerimiz yoktu nedense! Ayağı kırılan bir ocak katırı, yiten bir kazma, bizlerin ölümünden daha çok üzerdi başımızdakileri. Çünkü ocakta çalışan katır az bulunuyordu. Kazma, kürek belli sayıdaydı. Ama bize gelince, karıncalar kadar çoktuk BİZ!'"

Yazar bu kitabı maden ocaklarında can vermiş, sakat kalmış, "maden" in bütün çilesini çekmiş, ama hiçbir zaman insan onuruna yaraşır biçimde yaşatılmamış tüm emekçilere adıyor.

Bu kitabın okunmasını herkese tavsiye ederim...